

χλάκαιρη βθομάδα. Είγε πάει νὰ τὸν ἔβρῃ τὶς εἰς κοστοφέρεις, πέμπτη, γιὰ νὰ ἵωτήσῃ. Τοῦ ἔκχυτης δὲ Κλυζιούς τὸ κακὸ που τῆς ἔκαμε δὲ Ἀρτός, τὸ πῶς τῆς ἀφένισε, τῆς κατάστρεψε δῆλο τὸ κατιανὸ διάφραγμα τῆς οὐρὴθρας καὶ τὶ δύσκολο ἐπειρτε τώρα νὰ χειρουργηθῇ. "Ἐπρεπε νὰ στοχαστῇ τὸν τρόπο καὶ νὰ τὴ δῆλη ἀκόμη μιὰ φορά. Ἐνῶ τοῦ τὰ ζειδιάλεγε διάφλος του, ἀνήθελά του δὲ Ἀντρέας θυμότανε τὸ Σεβῖλα, που τὴ γλυτώσει πέρσι καὶ ποὺ ἴσως καὶ φέτο νὰ ἔχερε τὴν τέχνη. Τοῦ ἔγγραψε μάλιστα τὴν παρασκεψὴ, ἀφοῦ εἶδε τὸν Κλυζιού, γιὰ νὰ τοῦ φανερώσῃ τὴν κατάσταση καὶ νὰ μάθῃ. Μπορεῖ νὰ-
θυγαίνε ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφία καμιὰ ἴδεα χρήσιμη καὶ γιὰ τὸν Κλυζιού. "Άλλο τότες δὲν ἔθαξε μὲ τὸ νοῦ του, καὶ ἔφυναστηκε μάλιστα δὲ Ἀντρέας δταν ἔδειξε τὸ γράμμα του τῆς "Αννας καὶ τὴν ἔκουσε νὰ τοῦ λέηπως γιατὶ νὰ μὴν τὴν μπιστερτοῦνε. τοῦ Σεβῖλα, στὸ Μπ..., νὰ γειάνῃ δλότελα τὸ παιδί;

— «Ἄς προτιμένουμε πρῶτα τὶ θὰ μᾶς συβουλέψῃ», διποκρίθηκε δὲ Ἀντρέας, που μέσχ του εἴται τανε βέβαιος πῶς θὰ κατορθώσῃ τὰκκτορθώτα δὲ Κλυζιούς.

Λοιπὸν τὴν προσδιωρισμένη κεριακήν, πουρνό πουρνό,
ἔτρεξε στὸ Νοσοκομεῖο. Ἡ Κατινούλα πρόθυ-
μη, ἀμα ὁ λόγος γιὰ χειρούργημα, γιὰ ὑγεία.

Καὶ σὰν ἔβλεπε τιμά της τὸν ἀφέντη, τὸ Θάρ-
ρος της διπλὸ καὶ τριδιπλὸ. Βάδισε μόνη της ὡς
τὴν σαλα. Τὴν πλαγίασκε στὸ τραπέζι, καὶ ἡ ο.
Ματαιζός, ὁ ἑξωτερικός, εἶχε διατηγή, ἀφτὸς νὲ
τὴ χλωροφοριμίσῃ. Δὲν τοῦ ἔρεζε διόλου τοῦ νέου
ἡ δουλειά, καὶ τραβήσανε ἀναγκάστηκε ὁ Κλυ-
ζίους νὲ βγάλῃ μιὰ φωνή, γιὰ νάρθῃ κοντά στὸ
προσκέφαλο τῆς ἄρρωστης. Φωβότανε, ὅπως τὸ πα-
θαίνουνε στὴν ἀρχή παχλὰ παχλὰ καὶ σταλιές στα-
λιές ζύγωνε τὸ βρεμένο σφουγγάρι στὸ πρόσωπο
τῆς Κατινούλας. Ἀργῆσε νὰ ἐνεργήσῃ τὸ χλωροφόρ-
μι καὶ προτοῦ ἀκόμητη ἀποκοιμηθῇ, πήρε τάφτι της
τὰ λόγια τοῦ Κλυζίου που ἔλεγε στὸν Ἀντέα.

— «Δέν παρατηρήθηκε φυματίωση πουθενά»;
— «Όχι! Έγινε άναλυση τότες στὸ Μπ. τοῦ νεφροῦ καὶ δὲ δήλωσε ἡ άναλυση μήτε φῦμα μήτε φυματία».

Ο Αντρέας τὰ βεριόταν τὰ αἰώνια τὰ ξε-
σκαλίσματα γιὰ τοὺς φυματιασμούς κι ἀπάντησε
τοῦ Κλυζιοῦ σὰ βαζιεστισμένος λιγάκι, μὰ καὶ σι-
γουρὸς τὸ κάτω κάτω.

"Εσκυψε δὲ γιατρὸς γὰρ δῆ τὴν φούσκα, ζήτησε τὸ χρειαζόμενο ἑργάλειο, τὸ κυπποσκόπι. Δέν τὸ βρέσκαν, δὲ ξέρχεται τὶ ἔγινε. Πήραντε δίπλα ἔνα δίσκοφωτισμένο μὲν φῶς τὴν εὔχετρικό, μὲ τὸ δίσκοφωτισμένη τὴν φούσκα, κοίταξε μέσην τὸ Κλυδώνι, ἐψάκει μὲ τὸ δάχτυλο, μιὰ στιγμή.

Σηκώθηκε.
— «Φυματίωση τῆς φούσκας. Δέν είναι ζή-

τημα 1ο
Κ' ἔσκυψε πάλε· μὲ τὸ ψυλίδι ἔκεψε πιδέξια
δυὸς μικρούτσικα κομματάκια κρέας, δυὸς σχινουλί-
τσες ἀπὸ τὸ στόμα τῆς οὐρήθρας, τὰ τύλιξε μάνι-
μάνι· σ' ἔνα γαρτάκι, τὸ πέταξε στὸ πιάτο.

— «Γιὰ τὸ χρυμέτο τοῦ ναοκομείου! Νὰ μοῦ
χάρισουν ἀνάλυση. Μάζ κι ἀφρντικὴ νὰ είναι, δὲ θὰ
τὸ πιστέψω πώς ἔγινε γελχεστηκα. Ή φύσσα φυ-
ματιασμένη. Δὲν ἔχει!»

Θυμήθηκε ο Ἀντέας τὰ περοχμένα. Θυμήθηκε πώς τὸν ἔλλο τὸ χειμώνα, τὴν ίδια ίδια τὴν ἐποχὴ - τὸ περιεργό! — σάββατο, εἶκοσι ἔξη του Σπορίδα, ὅταν ἤρθε σπίτι του Κλυζίους, τοῦ προφήτεψη χερότερα, γιατὶ μὲ συσκα φυγήτισμένη ζῆσι, ἐνῶ δὲ ζῆσι μὲ πυελονεφοίκι κ' ἔνα νεφρό! μονάγο.

Κ' ἔτοι δὲ συχίστηκε πάρα πολὺ. Θυμήθηκε
ὅμως συνάμψ, ξανχθυμήθηκε δηλαδὴ, ἐπειδὴ καθέ-
φορὰ ζωντάνεβε τὸ μηνιονικό του καὶ τοῦ ἀνάδει-
χνε λεπτομέρειες καινούριες, θυμήθηκε τὴν βίζιτα
ἔκεινη τοῦ Μαλαμέ, στὸ Χαροκόφῳ, μιὰ πέμπτη
τρεῖς τοῦ Τρυγυπτῆ. Φυματίωσῃ, ναί, φυματίωση τῆς
φούσκας, για κάτι τέτοια μίλησε κι ἐ Μαλαμές
Παρατήρησε μαλάστα πώς είτε ἀπό νεόπλασμα, ή
για νὰ μήν τὸ μαστούμε, ἢ πάτε φαργέδαινυ, είτε ἀπό
ευματοσποριά, μπορεούσε νὰ ξηγούθῃ τὸ νόσημα. 'Ε

πειδή, γιά νὰ ξηγυθῇ, ἀπαραιτητο νὰ ὑποθέσουμε πώς ή τὸ ἔνα ή τὰλλο ἀπὸ τὰ δύο θέχολούθησε. Ὡς τόσο, νεόπλασμα, φαγέδαινα, καρκίνο, μήτε ἀφτὸς δὲν τὰ πίστεβε. Γιὰ τὴν ψυματίωση, δικαὶος εἶναι γνώμη, πώς καλὸ ἴσως νὰ συνθουλεφτοῦνε τὸ Σεβιλά. Μὰ τὴν φυματίωση, δὲν τὴν πίστεβε ὁ Ἀντρέας. Καὶ νά σου ποὺ ἔξαφνα στὸ Νοσοκομεῖο τὸ συλλογιότανε. Μὰ λέξη δὲν ξεστόμισε γιὰ τὴν ώρα. Φρόντισε πρῶτα νά ξαναφέρουνε τὴν κοιμισμένη ἀκόμη τὴν Κατινούλα στὴν κάμερή της. Κινητὲς πολθρόνες γιὰ μετακόμισμα δὲν εἶχανε στὸ νοσοκομεῖο, καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφήσῃ μόνη μὲ τοὺς δούλους ποὺ δὲν τοὺς μπιστεύοτανε, γιατὶ τοῦ δηγύθηκε ἡ Κατινούλα πώς ἔνας ἀπ' ἄρτούς, ἐκεὶ ποὺ βαστοῦσε τὴν ἄρρωστη μὲ τὰ δύο του χέρια, φοβήθηκε φαίνεται μήπως τοῦ ξεγιλιστρήσῃ, καὶ μὲ τὸ γόνατο τῆς ἔδωσε στὴν φάρη μιὰ σπρωξία, νὰ τὴν στρώσῃ. Βούθησε τὸν 'Αντρέα κ' ἡ Μελανή. Τὴν βάλανε ἥσυχα ἥσυχα στὸ κρεβάτι. Τὰ ματάκια της πάντα σφαλούχτα· μόλις ἐφεγγε ἀπὸ τὰ βλέφαρα κάτω λίγο ἀσπράδι, σὰν ψιλὴ ψιλὴ χαραμάδα. "Οπως καὶ στὸ Μπ..., δταν τῆς κόψανε τὸ νεφρί! Σήμερις δικαὶος ἀναπαβότανε ἔχειρονγυητη.

Γύρισε πίσω στή σάλα ή 'Αντρέας. Ό Κλυζούν
φιλοσοφοῦσε μὲ τοὺς μαθητάδες του γιὰ κάτι ἀψη-
λὰ ζητήματα. Εἶπε ωἱ δ 'Αντρέας τὸ λόγο του.
'Η φιλοσοφία τοῦ ἄρεζε ωἱ ή Κλυζούνς μιλοῦσε ὅ-
μορφα. "Επειτα βώτησε γιὰ τὸ χειρούργημα, πότε θὰ
γίνη.
— «Αχ ! τὸ χειρούργημα, φίλε μου, στὴν - κα-
τάστηκη ποὺ βρίσκεται, ἀδύνατο ! Αρκετὰ σταθ-
ρές δὲν εἶναι οἱ σάρκες, δὲν πιένουνται, δὲν ἀντέ-
χουνε.»

— «Δέν υπάρχει κανένας, κανένας τρόπος;»
— «Τυπάρχει. Μερικοί χειρούργοι σου θγατούνε
και αυτοί είναι πολύτιμοι.

— «Δος πάντας την θρησκείαν μου.»

— «Δαμπρά ! Τότες θυμώς ν' ξέρωστη διέ θάντεξη.»

- «Καὶ τί πειράζει καὶ τι γένουμε, ἀφοῦ κ.

ἔτσι ἀποφασισμένη ; »
— Λύδη | Μήδεια | Ἀπορρίψιμη διά-

— «Διολοῦ! Μή σιστοῦ! Αποφασίσμενη σι-
λου δὲν είναι. Ή φύσικα της άνοιχτή· βέβαια, κρε
μα πού άνοιχτηκε· ώς τόσο, άνοιχτή καθώς είναι
δὲν άποφυλακίζει μέτα της τὰ μικρόβια. Βγαίνουν
δέως· τοπική φυματίωση, σχετική, καὶ ή· Κατι-
νούλα, θσο ἀκοίβω κι ἀν τὸ πλέρωσε, μπορεῖ νά ζή-
σῃ χρόνια.»

Ο Αντρέας ἀνάσχεν. "Ηθελε τώρα νὰ μαθῇ της φραπεῖες νάρχησῃ, πῶς νὰ τὰ βολέψῃ τὰ πράματα. Συλλογίστανε πῶς ζωσ εἶχε καὶ δίκιο στὴ διάγνωση του δ Κλυζίους, ἐπειδὴ καθηκτὸ πειρμένος δὲν εἶται τανε ποὺ δὲν εἴταινε. Ο Κλυζίους μεγάλες συδουλές δὲν τοῦ ἔδινε· πιθκνὸ νὰ τις νόμικε καὶ περιτ-

τέσ. Ὁ κ. Ρατιέρης, ὁ προτιμημένος του ὁ μαθητής, κι ἡ κ. Σελλάς, ὁ παραγιατρός, δηλαδὴ πρώτος παρκστεκάμενος τοῦ ἀρχιγιατροῦ, σὰ νὐτέται γνώμη πώς γίνεται δουλειά, ὥσπου νὰ γίνηται λέσι, καὶ τὸ χειζούργημα. Τῆς κάνουνε μικρὰ μικρά

ταπώμεται στη φούσκα μὲ νιτράτο ή νιτρικό χρυγνό
ἀπάνω ἀπάνω στὰ φυματικάμένα τὰ κιτρινόχρωμα τὰ
κουκιά, που μοιάζουν σὰν κεχρί τὸ καθένα κι ἀφ
τὰ φέβγουνε. Καύησε τὸ κεράλι του ἡ Κλυζού

έγκρινοντας κάπως τὸ σύστημα, τοὺς ἀποχαιρέτησον
κ' ἔμενες δὲ Ἀντρέας μὲ τοὺς δύο. Τοῦ τὰ ξηρή-
τανε καὶ πάλε. Ὅστεοις πιάσαντε τίς κουβέντες ἀνα-
μεταξύ τους καὶ δὲν προσέζαντε πιὰ στὸν Ἀντρέα πο-
τούς ἀκουγε, ἀφοῦ δὲν εἰχανε μυστικά. Ο ν. Σελ-
λάς. Ἐνας δοαστήρος, ἀξιος νέος, κατηγορούσε δυ-

νατὰ, χωρὶς νὰ πηδὸνάτα, τοὺς τσαρλατάνους καὶ τοὺς καυπογιαννῖτες, τοὺς νταβαλχαδούμηνδες τῆς ἐπιστήμης· ἔδειχνε ζωηρά, χτυπητά, πῶς πρέπει κανεὶς νὰ φέρνεται μὲ τὴν ἀρρώστια, γιὰ νὰ τηγιατρέψῃ κιόλας. Ὁ κ. Ρατιέρης, πιὸ ἥσυχος, πια ταπεινός, φρόνιμα σοβαρά, μὲ ὑφος ἀθρώπου ἀγεθοῦ που περισσότερο δὲ γυρίζει ἀπ' δ τι τοῦ χαριτοῦ μοίρα, καμάρωνε τὴν τύχην ἐνὸς ἀπλοῦ φατητοῦ που τάξισθηκε, σάν του λόγου του, νὰ βγῆ ἵσωταικός στὰ νοσοκομεῖα.

— εΤὶ τὰ θέλεις ; Ἐμεῖς εἰλυχτε σωστοὶ προνομιούχοι. Τὰ χαδεμένα τὰ παιδιά τῆς γιατροσύνης. Νὲ μάκρη κατηγοροῦμε τοὺς ἄλλους. Διὲ μαθανε. Κι ἀλλίθεις ποιὸς εἶναι σὲ θέση νῷ μαθή καλλίτερις ἀπὸ μᾶς ; Κάθε εἶδος ἐφραιρία, κάθε εἶδος ἐφρολία, ὅλα τἀχούμε δῶ. Και τί ζωὴ χριτάμενη ! Μάτε μπελάδες μήτε τίποτα. Μάς πλερώνουνε, μάς θρέφουνε κιολας. Ἐσύ τώρα είσαι πλούσιος. Ἐγὼ δὲν είμαι. Μὰ μοῦ φτάνουνε καὶ τὰ λίγα. Δὲν παραπονοῦμαι. Φαντάσου νὰ βρήκῃ στὸ χέρι δέκα φράγκα ποὺ καὶ ποὺ στὸ χρόνο ἔνας ἐσωτερικὸς γιὰ μιὰ βίζια· τοῦ ἔρχουντα: ἀμέσως σάν Παχτωλὸς ποὺ κατεβαίνει. Κι ἂν ἀργύρερχ, σά γινη πρόσωπο, κερδίσῃ πιὸ πολλά, πάντα του θὰ θυμάται· τὸ νοσοκομεῖο, γιατὶ ἀπὸ τὰ νοσοκομεῖα φίλε μου, βγαίνουνε δοσι παλέσσουνε βόλοι κατόπι. Κάτι· θὰ πῇ νῷ τοὺς καταλαβῆς κι ἀπὸ τίτες.

«Αμέ; Μήπως δὲν είμουνε καὶ γὰρ πρόπερτι ἀκόμη ἐσωτερικός; Εἶχεις δίκιο λαὶ παραδίκιο. Τὴν γιατρούδακια νὰ τρέψῃ κανένας, τὰ γιατροσφία τους καὶ τὶς φυλάκρες τους. «Ενώς γνωστὸς παῖδες ἀπόσχω του καὶ σήν ἐφέύνη».

Σάν νά τοῦ περάσεις ὑποψία τοῦ Ἀντρέα πώς καὶ πασοῦ θά τοὺς γυναικάριούς καὶ τοὺς δυὸν νὰ τὸν καμουνὲ πελάτη, πὺς τὰ λέγανε τάχα συναχμεταξῆτοις, γιὰ νὰ τὰκεύσῃ κι ἀφτός. Τι πείραζε τὸ κατω κάτω; Ἀθώα μικρή καμψωδία που τὴν παρασταίνεται υπρεστά του, σὰ νὰ τὰ εἴγανε συφωνημένα κι ἀπαρχῆς. Νὰ ποὺ τοῦ χρησίμεσθε δὲ δικλογίας καὶ τοῦ ἴδιου, ἀφοῦ μαθήτες ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ῥατιέρη, κάτι ποὺ δὲν τὸ ήξερε, δηλαδὴ πὼς δὲν τοῦ ἔδινε συσσυλεὲς γιὰ τὴν Κατινούλχ μόνο στὸ νοσοκομεῖο, πώς μποροῦτε νὰ τοῦ δώση κι ἕξω. Γιατί σχι; Μὰ ποιόντες ἀπὸ τους δυὸν νὰ πάρῃ; Πιὸ Ικανὸς ὅμως δὲ κ. Σελλάς¹ πιώτερο τοῦ ζερεστὸς ὅμως δὲ ήσυχος δὲ Ῥατιέρης, πιὸ σπουδαῖος τοῦ φάνηκε, ἀν καὶ μέσα του γέλλεται λιγάκι μὲ τὸν ἐπαυτοῦ γιὰ τοὺς ἑσωτερικούς — μὲ καῖνα ποὺ πρόσταξε καὶ γιὰ τὰ δέκα φραγματικά τῆς βίζιτας Νέος² ἐπρεπε νὰ βγάλῃ τὸν παράτου. «Εμοιαζε καὶ νὰ ξέρη περίφρυμα τὴν ἀξέψωτια. Τοῦ είπε λοιπὸν δὲ Ἀντρέας πώς τὴν ἀδρικήν, στὶς ὄχτωμιση, θαζήθη στὸ νοσοκομεῖο, νὰ συναγρικηθοῦνε, καὶ τραβήξῃ μάνι μάνι στῆς Κατινούλχας.

‘Η Κατινούλα εἶχε ξυπνήσει πρό δέκα λεφτά· μαζί της ξύπνησε κι όλο τὸ θαῦμας τοῦ Ἀντρέα, ξύπνησε δύος καὶ πέρσι, τὴν ἴδια μέρα, εἶχος ἔξη τοῦ Σποριά, σεβόστονταδό, ἀφοῦ τὴν φεισὺν θερμομαλίθικης μὲ τὴν “Ολια. Καὶ τόντος ἡ πεθαμένη του κατκντοῦτε νὰ τοῦ δίνῃ κουράγιο, νὰ τοῦ εἰναι βοήθεια, σὰ νὰ τὴν ἔβλεπε ζωντανή, ἀπὸ τὴν ἴδια ποὺ εἶχε πώς μέσω του ξυκολούθηκε ἡ ζωή της — κι ἀπὸ τὴν περίσσια του τὴν νεκρανάστρω τὴν ἀγάπην. Ἔτοιμος καὶ τώρα νὰ παλέψῃ, νὰ γινήσῃ. Γέρισε σπίτι: βιαστικά, μετηλέρι: ἔρχεται μὲ δρεπή, ἔργα στηκει μὲ ἔνα μαθητή του, ξυναπήγε στῆς Κατινούλας, τῆς ἐνεργειας μιὰ δυό ἀστείες φημεριδούλες νὰ διασκεδάσῃ, τὴν παρηγόρησε, καὶ πάλι σπίτι του, διου δούλεψη γερά. Τοῦ ἐστρέγε τώρα ως καὶ τὸ νοσοκομεῖο: ἔλεγε νὰ τὴν ἀφήσῃ ἀκόμη τρεῖς μέρες, ώς τὴν τετάρτη, νὰ τὴν ζετάσουνε πιὰ μὲ τὰ σωστά τους γιὰ τὸ πλευρόνι, ποὺ μήτε τὸ προσσείανε, νὰ πάρουνε μέτρα καὶ γιὰ τάποδέλοιπα που τὴν ἐνοχλούσανε. Ως τίσσος ἡ θερμοκρασία τῆς κεριανῆς σὰν παραδένη, 37°6—36°1. Η “Αννα” ἔδρισκε μαλιστκ κάθε φορά ποὺ τῆς ἔκανε βλίτχ, πώς τὸ νοσοκομεῖο τὴν ἀφηνίε. Ο ‘Ἀντρέας ἀστό, δὲν ζέω πῶς. σὲ νὰ μὴν τέννοιωσε σὲ νὰ μὴν τέθλεπε. Απὸ τὸν πόθο του γιὰ τὸ καλό, ἀπὸ τὴν πλάγη, του τὴν ἀνίκητη, ἀπὸ τὴν ἐνέργεια τῆς ψυχῆς του, μπορεῖ νὰ παραμελοῦται καὶ μερικά ἡ ματιά του, σα κι ἀνείδε στὸ Νοσοκομεῖο μὲ τὰ μάτια του. Πείστηκε, νόμιζε ἀκέσως πώς ὅλα καλά, ὅλα τακτικά. Πείστηκε λοιπὸν καὶ δὲν πείστηκε. Τοῦ ζέστες δύμας, δύως του ἔρεζε καθεὶ κκνονικό, ἡ συσσούλη τῆς “Αννας” νόχευνε δυὸ γιατρούς, ἔναν εἰδικὸ γιὰ τὴ φούσκα, ἔναν γιὰ τὴ γενικὴ τὴν καταστατη. Σπίτι δηλαδή. Ἐννοεῖται, ἡ Κατινούλα ἔρεπε πούτα νὰ ξανάρθῃ.

Τὴ δειρέοις πρωΐ, πετάχτυχε στὸ νασσοκομεῖο,

νὰ δῆ καὶ τὸ Ἀρτέρον, καθὼς συφωνήσανε. Ὁχτώ-
μιση. Ἐννιά. Ἐννιάχμιση. Ψυχή. Τέλος νὰ κι δ
γιατρός μας. Τὸν είδε μόλις μιὰ στιμούλα, μόλις
πρόφτασε νὰ τοῦ πῆ πώς τὴν ἀδριανή, τρίτη, θὰ
τὸν προσμένῃ στὸ ἐργαστήριό του. Ἀποφασιμένος
κιόλας δ Ἀντρέας νὰ ξεψηφιδέψουε ἀπὸ τὸ Νοσο-
κομεῖο.

Γυρίζει καὶ τὴν κάνει.

— «Τί λέσ, Κατινόύλα μου, πάμε σπίτι;»
Σπίτι! "Οτι ποὺ τὴν ἔκουσε τὴν λέξην τὴν γλυ-
κειά, τὰ λούλουδα τῆς χαρᾶς παρεχυθήκανε στὸ
μαραμένο πρόσωπό της δροσιστήκε ἡ καρδιά της.
Δίσταζε ώς τόσο· νόμιζε πώς δὲν πρέπει ἀκόμη,
δὲν πειράζει.

· οΣπίτι; Ἐτσι, ἀμέσως; Ἀχ! να!, να πάμεν.

Τὰ συγνόρισε ὅλα δὲ Ἀντέας μάνι μάνι, πῆρε
τὴν ἀδεια, τὴν ἔβαλε στάμαξι. Μήδος πρόθυμος κι
ἄντις ἐδειχνε, μέσα του συλλογύσταν μὲ κακηὸς πῶς τὸ
κάτω κάτω δὲν μπόρεσε τὸ παιδί του να χειρουρ-
γηθῇ, πῶς ἕօεθγε ἀχειρούργητο ἀπὸ τὸ Νοσοκο-
μεῖο.

Στάμαξι, τοῦ δηγήθηκε πιὰ ξέιχρόχο τὸ βασικά της, τοῦ δηγήθηκε πιὰ ἡ Κατινούλα τὸ καθέκαστα. Τοῦ ξεμυστερέφτηκε πώς κάθε μέρα, πρωὶ καὶ βράδι, δχι μιὰ φοῖβα, νόμιζε πώς θὰ πεθάνῃ. Ἐπειτα τὸν κοίταξε καὶ μισογεωμένη πρόσο τὸν Ἀντρέα, τοῦ ψιθύρισε νόστιμα νόστιμα, μὲ τὸ Σφρος, μὲ τὸ παρακάλιο, μὲ τὸ κίνημα τοῦ πακιδεῶν ποὺ πάει νὰ πιάσῃ τῆς μάνικας του τὸ φυστάκι.

— «Να μη μ' αφήσετε όλην φορά πια είτσι, μα-
κριά σας».

Πιώς ἀλλαζούνε, πῶς τρέχουν ταῦθωπινα, πῶς
φοβούονται καὶ πῶς μᾶς συμπαίρουνε! Τοῦ πόνεσε
τοῦ Ἀντρέα, σὰν τοῦ τὸ εἶπε ἀφτὸν ἡ Κατινούλα,
τοῦ πόνεσε καὶ τοῦ φάνηκε σινάμα πὼς τόντις ἀδύ-
νατο νὰ τὴν χωριστῇ - καὶ κείνη τὴν στιγμὴν δὲν ἦ-
ξερε πῶς στὸ τέλος τῆς ἴδιας βρομάδας, τὸ σαββα-
το, ἔμελλε γά τι φύγῃ μακριά μὲ τὴν Κατινούλα, μα-
κριά νὰ τὴν ἀφίσῃ, καὶ μάλιστα πὼς ἡ Κατινούλα
θὰ τὸ ζητοῦσε ἀφτὸν μοναχή της.

Γιὰ τὴν ὥρα, τρέχων μὲ τάχυχάκι στὸ σπίτι τάγχαπημένο, χαρούμενοι κ' εἰ δυό, ξαλαφρωμένοι ποὺ γλυτώσανε ἀπὸ τὴν κολαστη, ἀπὸ τὸ ζδόξο τὸ ποτάμι ποὺ σὲ καμιὰ θάλασσα δὲν κατεβαίνει — la fiumana onde 'l mar non la vanto, — ἀπὸ τὸν Ἀχέροντα ποὺ ρέει μέσα στὴ μέση τοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ τὸν κόφτει σὲ δυό κομμάτια καὶ τὸν καταστρέψει, πνήγουντάς τονε στὰ ίδια του τὰ μολεμένα τὰ νεκά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΟΥ.

Oidicous

Μόλις άνασσανε η κακημένη τὸν ἀέρα τοῦ σπιτιοῦ της τοῦ ἔγαπημένου, κι ἀνάχρωτε ἀμέσως. Τὴν πῆγε πρῶτα πρῶτα στὸ ἐργαστήρι του, νάναπαρθῇ σὲ μιᾶ πολύρονχ ποὺ τὴν εἴγε πίτηδες γιὰ λόγου της μεσημέρι, κάθησε στὴν τραπέζαρια· ζεκουράστηκε, τὸν τζάκισε κιόλας τάπογεμμα στὴν υρεθάτοκάμερή του, ἵνω δούλεψε δ Ἀντρέας τὴν νύχτα, κοιμήθηκε λαμπρά· ἡ ὥρεξη, ἡ ὑπνος, τὸ κέφι, ὅλα στὴ θέση τους. Μὰ τὸ ναὶ, λέσ και πάχαινε το κορίτσι. Στρώνυνε λιγο λιγο κ' οἱ θερμοκρασίες ἀπὸ τὴ διετέρα, εἴκοσι ἑφτά, και κάτω 37° - 37°5, 36°4 - 37°8, 36°1 - 37°5, 36°5 - 37°3, 36°3 - 37°5.

Μὰ οἱ ἔζη μέρες ἐκεῖνες, ἀπὸ τὴ δεσφέρα τὸ πρῶτον τὸ σαββατοῦραδο, δύο τοῦ Χριστοῦ, σταθήκανε κάμποσο κυματιαστές, δηλαδὴ σάν τὰ κύματα πότε ἥσυχες πότε φουρτουνιασμένες, ὅπως τυχαίνει ὅταν εἶναι νὰ κάμης καμιὰν ἀπόφαση σκούδαλα, ἢ ἀκόμη κι ἀφοῦ τὴν ἔλαμψης καὶ θαξέρεις πώς σιγάνεψε ἡ καρδία σου. Τὸ βέβαιο εἶναι ποὺ ἀπὸ τότες ἔρχεται, κι ὡς τὴ στερνή του τὴ στεγμή δὲ θόρυβος δὲν ἔπαψε, δὲν ἔπαψε τὸ δρολάπι νὰ φυσομανᾷ στὰ εωθικὰ τοῦ Ἀντρέκ.

Μὲ τὸ πρῶτο ταχυδρομεῖο τῆς τρίτης εἶκοσι

όχτω, ἐξιόλογο γράμμικ τοῦ Σεβίλα. 'Ο Σεβίλας ἀπαντούσε στὸ γράμμα τοῦ Ἀντρέα τῆς περισσένης πέμτης, ὅταν δὲ Κλυδιοὺς δὲν ἦσερε ἀκόμη πῶς νὰ πιάσῃ τὸ χειρούργημα. Πιάνεται περίφημα, τοῦ ἑγράφε διατάξ, τοῦ Ἑγοῦστε καὶ τὸν τρόπο. 'Αναγάλλιασσε ἡ Κατινούλα, σὰν τὰ διάβασε. Καὶ μάλιστα ἔμαθε τότες δὲ Ἀντρέας πώς ἀπὸ καιρὸ τὸ πεθυμοῦσε ἡ καημένη νὰ παραδοθῇ στὰ χέρια τοῦ κ. Σεβίλα, τὸ στοχάστηκε, λέει, ἀπὸ τὸ καλοκαράρι, ἀπὸ τὴν πέμτη τρεῖς τοῦ Τριγητῆ, ποὺ ἦρθε δικ. Μαλχρές στὸ ζοχικό τους, καὶ τὴν κοίταξε. Τὸν κυνηγοῦσε φαίνεται τὸν Ἀντρέα ἡ μερομνή ἐκείνη κακαθε τόσο ἔνγαλε κάτι νὰ τοῦ τὴ θυμίση. Πρόστεσσα κιόλας γλυκά ἡ Κατινούλα πώς ἀπὸ τότες, εἰπε τὸ πόθο της στὸν ἀφέντη νὰ τὴ δῷ κι δὲ Σεβίλας. 'Αφτό, δὲν τὸ θυμότανε διόλου δὲ Ἀντρέας.

Αφού δύμας ή Κατινούλα τὸ ἥθελε, ἔρχεται τώρα
νά τὸ συλλογιέται κι ὁ Ἰδιος πώς μποροῦσε τάχα νὰ
τὴν πάρῃ στὸ Μπ... πώς ἵσως εἴτανε καὶ τὸ πιὸ φρό-
νιμο. Μὰ μπῆκε δὲ νεῦς του ἀμέσως εἰς ταραχὴ με-
γάλη. Πῶς γίνεται ἀφτό; Τὴν ψεινὴν ἀκόμη δερπέρω
τὸν παρακκλοῦσε ή Κατινούλα νὰ μὴν ἀπομείνῃ ἔτσι
ἄλλη φορά μακριά του. Κι ἔξαφνα γύρεθε Μπ... καὶ
Σεβιλίχ. Γιατί; Ἀλήθεια ποὺ τὴν Κλινικὴ ἐκεί
κάτω τὴν γνώριζε, τὴν ἀγαποῦσε, δὲν τὴν εἶχε γιὰ
ξένο σπίτι, ὅπως τὸ νοσοκομεῖο. Λαχταροῦσε καὶ νὰ
γειάνη, ἔλπιζε πὼς ήταν τὴν γιατρέψῃ δὲ μπιστεμένος
της δὲ γιατρός. Ποιὸς ζέσει δύμας ἀντίτια στὸ νο-
σοκομεῖο δὲν ἀκινούσε τίποτις γιὰ τὴν ἀρρώστια της,
ἀπὸ τὶς νοσοκόμες, ἀπὸ τοὺς ἑστωτερικοὺς ποὺ δὲν τὰ-
μαστοῦνται μπροστά στους ἀρρώστους; Ποιός ζέσει ἀν-
είχε τόντις ἔλπιδα κι ἀν τὸ καλὸ τὸ παιδί δὲν θήθελε
νὰ φύγῃ ἀπὸ τοὺς δικούς της, γιὰ νὰ μὴν χαλκοῦ μὲ-
τὸ θάνατό της τὸ πρόσωπο τῆς Μοιρίτσα;

— «Συνηθισμένη, συνηθισμένη, μουρμούριζε μέσα του δ' Αυτρέας, νά τους κρύφτη τοις καημούς της. Τὸ κατάλαβκα κι ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο, ἄμα βγῆκε. "Ας προσέξω, άς προσέξω μήπως καὶ τὰ καταλάβω πάλε ἀργά! Τάχι κατάλαβα τίποτις μὲ τὴν Ολιαμού; 'Η Κατινεύλα, καὶ τὸν ἡρωισμό της τὸν κρύψτει, σὰν τὴν Ολία. "Οχι! "Οχι! 'Αδύνατο. Δὲ βαῖει τέτοια μὲ τὸ νοῦ της, τὸ παιδί. Δὲ γίνεται καὶ νά βάλῃ πράματα που δέν είναι. Τὸ Μπ... θὰ τὴ σώσῃ. Βλέπουμε τὸ λαιπό, κι ἀν τὸ βροῦμε ἀναγκαῖο, πηγαίνουμε, σὲ καμιά δεκαπενταοιά μέρες».

"Ετοι; βασανίζότανε δ 'Αντρέας δ μεθυδικός δ θύρωπος πού δέντο χωροῦσε τὸ μυχλό του πώς ένας ζερωπός λέει κι ἀντιλέει, πώς ἔρημος καὶ μακρινός τοῦ φαίνεται δ τόπους ὅπου πεθαίνει, πλούσιος καὶ γειτνικός δ τόπος ἐπου θά ζωντανέψῃ. Μὲ τὴν σκέψην μὲ τὴν ορόνυμην μὲ τὴν λογικήν, γύρεβε νὰ τὰ κυβερνήσῃ δλα. Τοῦ χρειζότανε καιρός για νάζγιασην τὰ καθέκαστα, νὰ τὰ συλλογιστῇ, νὰ τὰ βολέψῃ. Μὰ δ καιρός, ποὺ είνχε ἀσπλαχνός ἀφέντης, πιὸ ταχτικός ἀκόμη κι ἀπὸ ψᾶς, μὲ τὴν ταχτικάδα του τὴν ἀλύπητην, ἀναποδογυρίζει τὴν τάξην τὴν δικήν ψᾶς καὶ μας φέρνει σὲ ἀταξία. Τάλεγε δ 'Αντρέας τὸ πωϊ· τάπογεμα πυρουσιάστηκε δ κ. 'Ρατιέργις, ὅπως τὸ εἶχανε συφωνητένο. Καθησε ἀπὸ τῆς τέσσερεis στις ἑφτά. Λόγια καὶ λόγια. Τοῦ μίλησε πάλε γιὰ ταπώματα καὶ νιτράτο. Εἰλικρινά τοῦ μαλόγησε δ 'Αντρέας πώς στοχαστήκανε καὶ τὸ Μπ....

Σηκώθηκε τότες διατάρος πού ίσως και βιαζόταν νά βρη μουστερή, που ίσως —άχ ! ποιός θά μάς τὸ ξεδιαλίσῃ ; —Τοῦ τὰ ξεκαθάριζε ἀπό συνείδηση ἀπαγγέλματική, καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε.

— «Καλὰ τὸ στοχαστήκατε. Ὁ κ. Σεβιλλάς τὴν
ξέρει: μπορεῖ νὰ κάνῃ πιὸ σωστά. Στὴ θέση, όμως
που είναι ἡ ξέρωστη, δὲν πρέπει νάργυρόσετε. Ἡ νὰ
τοῦ τὴν πάτε ἀμέσως, χωρὶς νὰ τῆς κάψουμε τίπο-
τις ἰδῶ, ἢ ναρχίσουμε ξέριο. Στὶς τὸ λέω, γιατὶ
ἔχω τὴν πεποίθηση — τὴν πεποίθηση μουχά, ἐπειδὴ
δὲ σὰς τὸ τέλω βρήτα πιὺς σὲ δυὸ βδομάδες μὲ τὸ
νιτράτο, τὰ κουκούδια ἔκεντα θὰ λείγυσουν».

Κ' ἔργυε.
Λοιπὸν οἶδον τῶα καὶ τὸ ζύτημα ἔστεσα θε-
μένο. Ιδού καὶ ἡ φουρτούνη. Οὐ αντρέας εἶχε κι-
λοτός μια πεποίθηση, πιὸ γερά μάλιστα μέσα του
διώωμένη, ἀπὸ τὴν πεποίθηση τοῦ Πατιέσκη, δηλαδή

πώς ἂν τὴν κορατοῦσσε σιμά του τὴν Κατινόβλα, νὰ τὴν γολαζεται μέρα νύχτα, θὲ τὴ γιατρεθε, καὶ πώς τὸ χρωστοῦσε νὰ τὴ γιατρέψῃ. Μήπως τάχα δὲ λογαριάσεις καὶ τὴν φυχικὴ τὴ γιατρεία, τὴν πάντοτενη παρουσία;

'Η Κατινούλα, τὸν περασμένο τὸ χειμώνα, ὅταν, εἶτανε δὲ Ἀντρέας στὸ μάθημά του, ὅταν ἔγινε κοίταζε ἀπὸ τὸ παρόντιρο, πότε θὰ ξανάρθῃ δὲ μοναδικός της δὲ γυατρός, καὶ διμά ξαναρχότανε, όμως τὸν ἄκουγε, τὸ βήμα του τὴν ζωγονοῦσε. Πῶς; θὰ μπορέσῃ μακρεία του; Ἐλα δά τιμως ποὺ σύμερα κι ἀφτῆ γύρεθε νὰ φύγη. Μὲ καὶ νὰ μὴ τὸ γύρεθε, ἡ λογικὴ τι γίνεται; Θὰ τὴν θυσιάσῃς στὸ αἰστηρά σου; Τὸ κάτω κάτω, ἀσφάλεια κυριά μὲ τὸν κ. Ρατιέρη δὲν εἴγενε, μήτε μὲ τοὺς Παρισιάνους. Νὰ ξανδριχίσουντε τὰ περινὰ καὶ νὰ τοὺς τὴν σακατέψουν ἀκόμη; Σῶσε, Κύριε! Καὶ τί ἐφτύνη, νὰ τὴν πάρη ἀπόνω του δὲ Ἀντρέας! Ἀνατρίχιαζε ἡ Κατινούλα μὲ τὴν ίδια μονάχη πώς θὰ της παπατέψουνε πάλε τὴν φούσκα. Στὸ Μπ.. σίγουρη τὰ πράματα. Γλυτώνουνε ἀπὸ τὰ βάσανα κι ἀπὸ τὶς ἀνησυχίες. Νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, οὔτε στιγμὴ δὲν τὸ συλλογιστήκε δὲ Ἀντρέας νάπομακρύνῃ τὴν Κατινούλα, γιὰ τὸ λόγο τέχχα πώς δὲ ἔξιώτια ἐπικίντυνη καὶ μποροῦσε νὰ κοιλήσῃ σπίτι. "Αν ἡ Κατινούλα εἴτανε ἀδερφὴ τῆς Μούριτας, μήπως σὲ τέτοια περιστοση θὰ διώχνανε τὴν ἀδερφή; "Οταν εἶνε μολιστα περιωρισμένο τὸ ιακώ σ' ἑνα μέρος, σφαλοιγύτο κι ἀκόλλητο; Ἀρτὰ λοιπὸν δπως δὲ τύχη τὰ φέρνειν. Διν πίστευε κιόλας στὴ φυματίωση, δὲν πίστευε στὴ διάγνωση τοῦ Κλυζίου δὲ Ἀντρέας. Διν πίστευε πολὺ κ' δὲ "Αννα, ίσως σχι ἀπὸ τὰ ίδια τὰ ψυχολογικά, παρὰ τοὺς περισσότερο, ἀπὸ τὴν συνθετικήν της ημερη ἀφερηματίδη. Σύφρωνη ίμως κ' δὲ "Αννα πώς νὰ πάνε καὶ τὸν παρακινοῦσε κάμποσο. "Εγγράψε δὲ Ἀντρέας τοῦ Σεβῖλα κι ἀποφασίστηκε τὸ ταξίδι.

'Αποφασίστηκε, μὰ δὲν ἐπάθε μέσα του διαυρτούνα.

Τὴν ἁλλη μέρα, εἰκοσι ἔννια τοῦ Σπαριά, τετάρτην,
πολεμοῦσε ἀπὸ τὸ πρῶτον ὡς τὸ βράδι νὰ πειστῇ
μὲ καθε τρόπο, μονολογώντας μὲ τὸν ἑαρτό του ἢ
κουβεντιάζοντας μὲ τὴν Κατινούλα, πὼς καλὰ τὰ-
ποφάσισε. Πλευροφρήθηκε γιὰ τὰ τραίνα, ἔστειλε κι
ἀγύρασε δρομολόγι, τελεγράφησε τοῦ Σεβίλα, εἰδο-
ποίησε τὴν Ἐταιρία νὰ τοῦ κρατήσουνε θίση, χωρι-
στή. "Ετυχε ὅμως ἔκεινη τὴν τετάρτη, ὅλα νὰ τοῦ
ἔρθουνε στραβά ἢ τουλάχιστο ἀφτός, ὅλα σκύρα νὰ
τὰ βλέπῃ. Ο ὄνος τῆς Κατινούλας σὲ λιγακι ἀ-
νήσυχος, σὲ λιγάκι νεβρικός τὴν νύχτα, ποὺ και πού-
νάμισε λοιπὸν πὼς εἴτανε ἀπὸ τὴν ἀπόφαση ποὺ κα-
μανε χτές, ἀπὸ τὴν πίκρα τοῦ μισεμού. Τὸ θαρρέψε
ἀκόμη πιὸ πολὺ μὲ κάτι ποὺ τοῦ εἴπε τὴν ἴδια μέρα
ἡ Κατινούλα. Μιὰ γλυκειά δέα τέλπογεμα, τῆς πέρκες
ἀθώας κι ἀγνή, ἀπὸ τὸ νοῦ. "Ηθελε νὰ πάρῃ ἔκει χάτω
μαζί! τις ἔνα θυμητάρι τοῦ Ἀντρέα, μᾶς ἔνα θυμητάρι
ποὺ νῦχη τὴ σημασία του, μιὰ σημασία ίδιαίτερη, ἐ-
πρεπε κάπως νὰ τῆς θυμίζῃ ἔκεινης ποὺ ἀντρα ποτέ
τυς δὲν ἀγάπησε, ποὺ και τώρα καθηφτὲ ἀγάπη, δὲν
μποροῦντε νὰ δώσῃ κακνεός, νὰ τῆς θυμίζῃ πώς μ' ὅλα
της τὰ χάλια, μ' ὅλα της τὰ κατάντια είναι: μόνο και
μόνο δική του, δική του ἔκεινον ποὺ τὴ γλυτώσε, τοῦ
Ἀντρέα ποὺ θὰ τὴ γλυτώσῃ, τοῦ ἀφέντη, κ' ἔτσι,
δι τι θὰ τῆς χάριζε ὁ Κύριος, θὰ τῆς τὸ χάρις,
λέει, συνάμα και ἡ Κυρία. Είδε σ' ἔνδες χρυσοχοῦ
μαγαζί μιὰ σορὰ κάτι ἀσημένια δαχτυλιδακι που
κεστίζαν ἐνάμισι φράγκο. "Ἐνας ἀπλὸς γῆρας μὲ λου-
λούδικης στὴ μέση. Παρακάλεσε τὸν Ἀντρέα νὰ τῆς
φέρη ἔνα και πρόστεσε πὼς ἀν τοῦ φάνεται πολύ,
ἀν τυχό δὲν τὸ ἐγκρίνει, νὰ μὴν τοῦ μέλει διάλου,
νιατὶ διάλου διάλου δὲν πειράζει.

Τὴν ἀδριανήν, πέμτην, τριάντα τοῦ Σπορᾶ, τῆς ἀγόρασε ὁ Ἀντρέας τὸ δαχτυλίδιόν τοῦ ἵδιο τὸ μα- γαζὶ ὃπου τὸ εἶχε εἰδωμένο ἡ Κατινούλα. Μὰ συλ- λογίστηκε ο δύστυχος καλὰ καὶ σώνει πῶς τοῦ τὸ γύρεψε γῆς νὰ τοῦχῃ ἀπέννω της, ἀκόμη καὶ μέτα στὸν τάρο, θυμητάρι.. Μόλις διαλύθηκε ἡ κακὴ ἐν- τύπωση μὲ τὴν ἀδολη χαρά της, σὰ γύρισε σπίτι κι ἔνοιξε τὸ κουτάχι, σὺν ἔπικαστῃ ἡ Κατινούλα τὸ δαχτυλίδι τώνειςεμένο της καὶ ποιητό. Ἡ φούσκα

της δμως της πονοῦσε καύποσο ἀπὸ τὸ πρωτό· ἔννοιας ἀδύνατη καὶ κουρασμένη. Τὸ βράδι, δταν τὴν ἀνέβασε στὴν κάμερή του, ἀκούμπησε μιὰ στιγμὴ τὸ παῖδι στὴν πολθρόν τοῦ γραφείου ὃπου δούλεψε ὁ Ἀντρέας καθε ἀπόγεμα. Ὁ Ἀντρέας κ' ἡ Μοιρίτα τῆς εἶχανε βγάλει παραπούκλι, γιὰ νὰ τὴ διαπεδάσουνε νὰ τῆς πούνε τάχα πώς τοῦ κάκου καὶ δὲ σκαμπάρει ἀπὸ γιατροσύνη. Τὴν λέγανε τὸ καημένο τὸ ζῶο, τάρανδὸ τὸ ζῶο, καὶ τῆς ἀρέζει νὰ τάκεινη. Λοιπόν καὶ τότες ποὺ ἀναπάφτηκε στὴν πολθρόνα προτοῦ ἀνεβῆ νὰ πλαγιάσῃ, τὴν ῥώτησε παζούντας ὁ Ἀντρέας.

— «Τὶ ἔχει τὸ καημένο μου τὸ ζῶο;»

— «Τὸ καημένο τὸ ζῶο εἶναι πεθαμένο», τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Κατινούλα, γιατὶ θυμήθηκε κάποιο τρχογόύδι ποὺ τόμεψε ἀπὸ ἔνα φίλο τοῦ σπιτιοῦ, νόστιμο κι ἀστεῖο τρχογόύδι ὃπου δ λόγος γιὰ τὸν κύριο γαϊδαρος ποὶ διαβάζει τὴ διαθήκη του δ νοτάρης, ἐνῶ φέλνουνε βροντόφωνα οἱ κλερονόμοι. «Τὸ καημένο τὸ ζῶο εἶναι πεθαμένο, La pauvre bête est morte!» Τὸ στίχος θὰ τὸν ἔλεγε καὶ ἡ Κατινούλα γιὰ νὰ γελάσῃ, ὅσο κι ἀν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ στοχαστῇ μὲ τὴ σωτά τῆς πώς ἀλήθεια στὴν ἀφράντανε οἱ γιατροί. Μὰ δ Ἀντρέας τὸ πῆρε γιὰ τρχογόύδι τοῦ Χάρου, γιὰ προμήνυμα τρχικό, καὶ φωθεὶς ταρχάτηκε. Δὲν ἔπειδε μέσα του δ τρικυμία.

Τὴν παρσκεβή, ποώτη τοῦ Χριστοῦ, ἔγινε πάλι δάνω κάτω. «Ετρέζε στὸ νοσοκομεῖο νὰ πλευροφορθῇ γιὰ τὰ πότελέσματα τῆς γυμνής ἀνάλυσης. Βρήκε τὸν κ. Ρατιέρη, τὸν κ. Σεβίλα κ' ἔναν ἔξωτερικό. Τὰ λόγια τους μαστημένα κι ἀδύνατο νὰ ξεκαθαρίσῃ τὰ πρόματα. Διλώσε ῥητὰ στὸ τέλος του κ. Ρατιέρη πώς ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ τελεγράφησῃ τοῦ Σεβίλα καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ ὑπαγορεύῃ δ ἕδιος τὸ τελεγράφημα.

Κοντοσταθῆκε ὁ Ρατιέρης. «Ἐπειτα γιρίζει καὶ τοῦ κάνει.

— «Τὸ τελεγράφημα; Ἰδού· Ἰστολογικὴ ἀνάλυση ἀρνητικὴ γιὰ φυματίωση.»

— «Δο:πὸν εἶχα δίκιοι», ξεπρόβαλε ὁ Ἀντρέας

— «Τὶ τὰ θέλετε; Ο γιατρός εἶναι θύρωπος μπορεῖ νὰ γελαστῇ.»

Μὰ δ ἔξωτερικός κι ὁ παραγιατρὸς εἶχανε ἔλλη γρυμή, δηλαδὴ πώς γελάστηκε τὸ χυμεῖο ἢ πώς ἡ ἀνάλυση τὸ κάτω κάτω τίποτα δὲ σημαίνει.

Ο Ἀντρέας ζήτησε τοῦ κ. Ρατιέρη νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ σημείωση, ποὺ νὰ τὴ δεῖξῃ τοῦ Σεβίλα, γιὰ δσα εἴπε τότες στὸ φυσικοκοιταχικὸν δ Κλυζούν, γιὰ δσα τοὺς συβούλεψε κατόπι δ ἕδιος δ Ρατιέρης, γιὰ δσα ξεδιάλισε τὸ χυμεῖο, κ' ἔργυρη τρεχάτος. Τὴν σημείωση δὲν ἔργυρε δ φίλος νὰ τοῦ τὴ σκαρφάσῃ, τοῦ γέρεψε μάλιστα γιὰ μιὰ σημείωση καὶ γιὰ μιὰ βίζιτα, ἐπειδὴ μιὰ φορὲ μονάχη ἦρθε, ὄγδόντα φράγκα γρυσσά. Θὰ λογχίσῃς φαίνεται δ ἐσωτερικός μας καὶ τὶς βίζιτες ποὺ πρόσμενε ἀπὸ ἀφτόνες ἡ Κατινούλα στὸ νοσοκομεῖο. Τὶ τὸν ἔμελο τὸν Ἀντρέας Λαχτάρα εἶχε δ ἀθρωπός νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὶς ἀντίλογες, ἀπὸ τὶς ἀβεβαιότητες κι ἀπὸ τὶς ἀταξίες. Πλήγε σπίτι, μπήκε στὴν τραπεζαρία, δηλαδὴ στὸ περίφημα τὰ πότελέσματα. Ιιρδότεσε δμως γιὰ καθε ἀπαντεχούμενο καὶ γιὰ νὰ μὴ βάλῃ τηποτὰ μὲ τὸ νοῦ της ἡ Κατινούλα, πώς καὶ τοπικὴ φυματίωση νὰ εἴτανε, πώς δὲν πείραζε. Η Κατινούλα τάκουγε ησυχα καὶ καμιὰ ταραχὴ μέσα της δὲν ἔννοιαθε. Μὰ δ Ἀντρέας, ὅσο κι ἀν προσπαθήσεις, ἀναπαθεγματικένιος ἀπὸ πάνω ἵσα μὲ κατω. Τεπόγεμα, κατακομβώθηκε τὸ κακό. Τελεγράφημα τοῦ Σεβίλας ενά μὲ βιαζουντική, ὡς που γίνη διάγνωση πιὸ σίγουρη. Πρόφτασε καὶ γράμμως τοῦ καλοῦ γιατροῦ ὃπου τοῦ ζηγούσε, πώς μὲ φούσκα φυματιασμένη δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ πιάσῃ δουλειὰ καὶ πώς θάναγκαστῇ νὰ δῆ, νὰ παρακολουθήσῃ μέρα τὴ μέρα, μὲ σταθρωμένα τὰ χέρια, τῆς ἀρθρωτῆς τὸν ζεπεσμό. Δὲν ξέρεις ἀκόμη δ Σεβίλας τὰ πρώτα τοῦ νοσοκομείου. Τοῦ τὰ τελεγράφησε ἀμέσως δ Ἀντρέας καὶ τοῦ μήνυτε πώς σὲ τέτοια

παραζάλη, μόνο σ' ἀφτόνες τοὺς ἀπομνήσκει μπιστούσνυν καὶ πὼς θὰ πάνε.

Θὰ πάνε— «Η νὰ μὴν πάνε; Αχ! ποὺ ἡτυχία; Στάθικε δ Ἀντρέας στὴ μέση τοῦ ἐργαστηρίου του καὶ φώναξε.

— «Τὶ νὰ κάμω; Τὶ νὰ κάμω;»

Μπήκε διπλα στὸ καμαράκι ὃπου ἀπάγω στὴν τζιμινά εἶχε στημένη τὴ φωτογραφία τῆς "Ολιαχ. Τὴν τύραξε ἀπελπιστικά, νὰ τὸν ἰδηγήσῃ νὰ τοῦ πῆ. Τοῦ εἶπε δ τὶ ἔλεγε μέσα του κι ἀρτός.

— «Νὰ μοῦ τὴ σώσησι;

Μὰ πῶς; Αχ! ἀρτό δὲν τολεγεῖ.

Ἀνέβηκε στὸ σπίτι δ Ἀντρέας. Πῆρε κατάγεια τὴν "Αννα.

— «Βλέπεις, ἀδερφή μου; Απὸ τὴ σημερινή μας τὴν ἀπόφρωτη κρέμεται θάνατος δ ζωή. Καίρις ἀκόμη. Στὸ Μπ... νὰ τὴν ἀφήσουμε, δ ἔγω ἐδῶ στὸ Παρίσι μὲ τὴ γιατρική μου, μὲ τὴν ἔννοια μου, ἵσως καὶ μὲ τὴ βούθεια του Ρατιέρη, δπως μᾶς φωτίσῃ κι μπως μπορῶ, νὰ τὴ γειάνω; Η "Αννα τὸ πάτεργε πὼς δ χωρισμός θέτανε βάσανο γιὰ τὸν ἀθρωπὸ ποὺ χωρίστηκε τὴν "Ολια καὶ ποτέ του δὲ λησμονῆσε. Ότις τόσο δὲν τοῦ συδουλέψῃ νὰ μείνουνε, χωρίς δμως καὶ νὰ τοῦ συδουλέψῃ ῥητὰ πὼς νὰ φύγουνε.

— «Οπως νομίζεις, ἀδερφέ μου. Κι ἀλήθεια νὰ εἶναι δσα σοῦ γράψει δ Σεβίλας προτοῦ δῆ τὴν καημένη μας τὴν θέρμαστη, παλε καλήτερως θὰ φρούτησῃ ἀπὸ καθε γιατρὸ ποὺ δὲ γνωρίζει τὴν Κατινούλα, ποὺ δὲν τὴ γειούργητε. Κατὰ τὴν δική σου τὴ γνώμη νὰ διδηγηθῆσε, εἰσὶ νὰ κείνεις.»

Πῶς νὰ κρίνῃ δ δύστυχος; Ο χωρισμός ἔχει κατέ τόσο πικρό, τέσσαρας ἀγροί καὶ γιὰ τὸν Ἀντρέας τόσο ἀβέβαιος, ποὺ τοῦ κοβότανε δην κρίση, τοῦ στηματοῦσε δ λογισμός. Μπορεῖ κι ἀπὸ τότες νὰ τοὺ παραδέρνεις ἀνήσερχα τοῦ κανένα προαίστημα γιὰ τὸν ἀφτό του τὸν ἕδιο.

Συλλογίστηκε τουλάχιστο πὼς ἵσως καὶ νὰ μὴν ξθελε, ἵσως καὶ νὰ διστάξε ἀπὸ ἔγωισμό, γιὰ νὰ μὴν εἶναι μακριά του τὸ παιδί καὶ μόνος του νὰ ταράξεται δλοένα. Τὸν ταράχανε τόντις καὶ τὰ παραμύκρα, τὰ πιὸ ἀστύματα. Τὸν παρσκεβή βράδι, τὸν τελεφταλά νύχτα δηλαδὴ ποὺ πλάγιαζε δ Κατινούλα στὸ Παρίσι, προτοῦ ἀνεβῆ στὴν καμερή της, στὸ πρῶτο πρῶτο σκαλοπάτι, γύρισε καὶ μὲ τὸ χέρι ἔκαψε πὼς στέλνεις ἔνα φίλακτης Μοιρίτας, γιὰ νὰ τὸ βρῆ τάχα στὸ κρεβάτικό της, δταν πάη κι ἀφτὴ νὰ κοιμηθῇ. Απλὸ κίνημα καὶ τρυφερό, ποὺ τὸ συνήθεις δ Κατινούλα, καὶ ποὺ τὴ μέρη ἔκεινη φάνηκε τὸν Ἀντρέας στὸ στερνὸ κινημά της, στὸ θιλερός της ἀποχαριτισμός στὴ λατρεμένη της. Οταν κατέβηκε, τὸν πήρανε τὰ κλάματα. Θέλησε δ Ἀντρέας δάκρια περισσότερα, πιθανό καὶ νὰ μὴν τὸ κουνοῦσε ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἀν ξέρεις πὼς δ Κατινούλα, δ ὥρα μιὰς ταξιδιώτικας, πέτρας μὲ τὰ φωτιά θὰ γυρίσῃ γιὰ τὴν Κατινούλα πὼς θά γένης καὶ πὼς χαρά σημαίνουνε τὰ σωτά. Τὸ νόστιμο εἶναι ποὺ δὲ γελάστηκε δλότελα δ Ἀντρέας ἔν καὶ δὲν ἀλήθεψε τὸν κατόπι σηματρικά πὼς τὰ συνταρακέτες μὲ τὸ νοῦ του.

Η ώρα ἔννια, στὸ τραίνο μέσα, θερμομέτρησε τὴν Κατινούλα, νὰ δοκιμάσῃ 36° 6! Θὲ τῆ πῶς μπαίνενε τὰ πράματα στὸν ίσιο τους τὸ δρόμο. Στρώθηκε στὴ γωνιά της, ξαπλώθηκε μὲ τὸ χουζόιρι της, ἀποκοιμήθηκε γλυκά δ ἀκρβή του δ ταξιδιώτισσα. Τὴν κοίταζε δ Ἀντρέας κ' δ ταξιδέψτρα Ελπίδης πὼς ἔτρεχε μπροστά, μὲ τὴν ξερη τὸ ποδιοῦ της ἀνάλαφρα στημένη στὸ δρόμο τῆς μηχανῆς, γοργόγλιστρη, ἀχτιδόστερη καὶ φαιδρή. Αποστρίνε λιγό λίγο στὴν ψυχὴ του τὰ σκύρα καὶ τὰ θολά, τὸν τραβεῦσε δρμητικά πρὶς τὴν ὑπαρξη τὴν καινούρια, τοῦ ξένοιγε τὸν δρόζοντα, ἔκει κατω, καὶ τὸ μέλλο ποὺ ρόδιζε μὲ τὴν ἀβγή. Ναί, συλλογίστανε δ Ἀντρέας, καλά τἀπορίσσεις, καλά ἔκαρε. Τὴν ἔσωσε μιὰ φορά δὲ τὴ σώση καὶ δέρτερη. Λαμπρά κυβερνήθηκε ὡς τώρα, τὰ βόλεψε λαμπρά τὸ ίδιο ποδιοῦ της πήγαινε δ νοῦς της. Μὰ στὴ διάθεση ποὺ εἶτανε τὴν παρσκεβή, δὲ θὰ τὸ καταλάβαινε δ Ἀντρέας. Τὸ σαββάτο πάλε δύο τοῦ Χριστοῦ, σηκωθῆκε ἀλλος ἀθρωπός. Γαλάνη. Μόλις ξένοιξε τὰ βλέφαρά του, καὶ φιθίσεις κατέ λέξεις μιᾶς ἔρχαταις ἐπιγραφῆς ποὺ κάπου τὴ διάβασε καὶ ποὺ τὴν ἔβλεπε τώρα στὰ μάτια του γραμμένη, ὡρθογραφημένη δην πὼς τὴν ἔθαξε καὶ τὸ βιβλίο.

(Ακολουθεῖ,

NEA BIBLIA

ΤΟΥ ΙΔΑ : «Μαρτύρων καὶ Ήρώων αἵμα.»

Δρ. 2.

ΤΗΣ κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ : «Απὸ

τὸν κόσμο τους σαλονιού καὶ οἱ δύο θάνατοι» Δρ. 3.

Πουλιούντας στὰ γραφεῖα του «Νευμᾶ».

ΥΓΙΑ
ΖΟΗ
ΑΓΑΙΗ
ΧΑΡΑ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΑΛΗΘΕΙΑ
ΕΙΡΗΝΗ